№ 97. Treschdeen, 3. dezembrî. 1908.

Makfâ,
Jelgawâ fanemot:
par gadu . . . 2 rub. 20 kap.
par ½ gadu . 1 „ 20 „
par ¼ gadu . — „ 60 „
Par adrefes pahrmainu jamakfâ 10 kap.

Latweeschu Awises.

Makfâ,
po pastu pasuhtot:
par gadu . . . 3 rub. — kap.
par ½ gadu . 1 „ 60 „
par ¼ gadu . — „ 90 „
Uf ahrsemèm 4 rub. 50 kap., 2 rub. 30 kap., 1 rub. 20 kap.

Isnahk dimreis nedelâ.

Redakzija un ekspedizija: Jelgawâ, Kangihseru eelâ № 14.

87. gada-gahjums.

Sludinajumi makfâ: par sihku rakstu rindiņu 8 kap., preekschpusê 20 kap.

Pasinojums.

Pasinojam zeen. lasitajeem, ka ar 1. janwari 1909. g. notiks pahrgrosijumi muhsu redakzijâ. Latweeschu Awises ar 1909. gadu eestahjàs sawâ 88tâ gadagahjumâ, tà tad kalpojuschas jau wairak paaudsem un tautai pasihstamas. Strahdasim ari uf preekschu **kristigâ un tautiskâ garâ**, un puhlesimees **weizinat muhsu dsimtenê un tautâ tizibu, tikumibu un weseligu tautibas apsinu**, pasneegdami katrâ lapas nodalâ **tikai kodoligus rakstus un droschas sinas.**

Awises un peelikumu formats, isnahkschanas deena, kà ari abonescha nas makfa **paliks tee paschi.**

Redakziju wadìs N. Purrina kgs (Purrinu Klahwus) muhsu tautai jau labi pasihstams, ka kreetns un apsinigs darbineeks latweeschu awischneezibâ un litteraturas laukâ.

Redakzija un Ekspedizija atradisees **Jelgawâ, Skrihweru eelâ № 35**, turpat ari luhdsam zeen. abonentus un lihdsstrahdneekus **usdot sawas adrefes.**

Latw. Aw. makfàs ka lihds schim:

Jelgawâ ekspedizijâ fanemot:		Jelgawâ ar peesuhtischanu mahjâ:		Pa pastu fanemot:	
Par gadu	2 rub. 20 kap.	Par gadu	2 rub. 50 kap.	Par gadu	3 rub. — kap.
„ ½ gadu	1 „ 20 „	„ ½ gadu	1 „ 35 „	„ ½ gadu	1 „ 60 „
„ ¼ „	— „ 60 „	„ ¼ „	— „ 70 „	„ ¼ „	— „ 90 „
Par adrefes pahrmainu jamakfâ 10 kap.				Uf ahrsemem 4 rub. 50 kap., 2 r. 30 k., 1 rub. 20 kap.	

Adrese abonescha nas makfàm un ziteem pasta suhtijumeem Г. Митава, Латвеешу Авизесъ.

Latweeschu Awischu isdewejs
Latw. draugu beedribas tagadejs presidents
Th. Doebner.

„Tehwija"

ar sawu **26. gadagahjumu** 1909. gadâ turpinàs parasto progresiwo gaitu uf stingri **tautiskeem pamateem**, peekopdama neschaubigu ustizibu pret **weenu leelu zeeschi weenotu Kreewiju**, jo tikai te latweeschi war buht droschi no pangermanisma breesmàm. Satikshmê ar wahzeeschem ari uf preekschu prasisim pehz **weenada mehra un saskanas starp peenahkumeem un teesibàm.**

„Tehwija" isnahks 1909. gadâ ari

3 reises nedelâ:

otrdeenàs, zeturtdeenàs un **sestdeenàs**, un tiks tanìs paschàs deenàs no rihta uf pasta nodota. „Tehwija" makfàs:

Jelgawâ fanemot:		Ar peesuhtischanu:		Uf ahrsemèm:	
Par 1 gadu	2 rbl. 20 kap.	Par 1 gadu	3 rbl. — kap.	Par 1 gadu	5 rbl. — kap.
„ ½ „	1 „ 20 „	„ ½ „	1 „ 60 „	„ ½ „	2 „ 80 „
„ ¼ „	— „ 60 „	„ ¼ „	— „ 90 „	„ ¼ „	1 „ 50 „
„ numuru	— „ 3 „			„ 1 mehnesi	— „ 60 „

Sludinajumi makfà par sihku rakstu rindiņu un winas weetu **8** kap., preekschpusê **20** kap.

„Tehwijas" saturs tiks atkal stipri pazelts, sneedsot kodoligus rakstus par daschadeem sadsihwes jautajumeem, kamehr sinojumu nodalâ atradisees aisween jo plaschas un ustizamas sinas is dsimtenes nowadeem, plaschàs tehwijas Kreewijas un ahrsemem. **Sihkajâ feletonâ** tiks sneegti gan beletristiski raksti, gan populari apzerejami is daschadeem sinibu arodeem, tahlak bibliografisti apzerejumi, grahmatu pahrspreedumi un t. t.

Katru mehnesi isnahks **ihpaschs peelikums „Teesa un tautsaimneeziba"**. Trihs reises mehnesi **„Stahstu peelikums"**.

Katra gada beigàs abonenteem tiks peesuhtits **„Seenas kalendars"** nahkoscham gadam.

Salihdsinot wisu scho sneegto plascho materialu ar semo abonentu maksu, **„Tehwija"** ir **wislabtakais** latweeschu laikraksts.

Isdewejs buhs arweenu uf preekschu **swehr. adw. J. Tschakste** (Katoku eelâ № 23) un atbildoschais pagaidu redaktors **K. Graudinsch.**

Ekspedizija atradisees **Jelgawâ, Katoku eelâ № 7, G. Landsberga grahmatu pahrdotawâ**, kurp jagreeschàs ar wiseem apstellejumeem. Apstellet war ari pee mahzitajeem, pagastu rakstweschem, skolotajeem un pagastu amatu wihreem, kuri dabùs uf 10 pastelleteem eksemplaru par brihwu.

Redakzija atronas **Jelgawâ, Katoku eelâ № 23.**

II. Rigas Krahj-Aisdewu Sabeedr.

Jagadsatrodàs

Sabeedribas paschas jaunajâ namâ

Aleksandra eelâ Nr. 12,

(Dsirnawu eelas stuhrî).

Peenem noguldijumus no 1 rubla sahkot un makfà 5—6 prozentus par gadu; parstekoschu rehkinu 4%. Noguldijumus ismakfà pehz ierfpehjas tuhlit bes usteikschanas.

Darba laiks no 10—2. **Waldes.**

Walsts dome.

26. nowembra sehdê debatê par finantschu komisijas preekschlikumu, ka Amuras un Aisbaikala apgabalôs buhtu atzelams porto franko (brihwosta), pehz kam tad ahrsemèm wairs nebuhtu brihw sawas prezes tur eewest bes muitas, kà no kara laika lihds schim bij. Brihwostas atzelschanas peekriteji saka, ka ahrsemneeki ar sawu konkurenzi nekaujot minetôs tahlo austrumu apgabalôs attihstitees Kreewu tirdsneezibai un ruhpneezibai un pamasam schos apgabalus sagrahbschot pilnigi sawàs rokàs, ja Kreewija tur neatzelschot porto franko un nelikschot ahrsemneekeem kawekkus zeklâ. Turpretim porto franko aisstahwetaji saka, ka ja brihwtirdsneezibas laiku tahlajôs austrumôs nodibinajàs daudz ahrsemneeku tirdsneezibas weikalu, tad tee nobereschot Kreewijai par aissargu pret Japanu, jo tchi tad nebrihksteschot schos Kreewijas apgabalus aisskahrt, baidibamàs sanihstees ar zitàm walstìm. Bes tam, ja ahrsemju prezèm uslikschot muitu, tad zenas tahlajôs austrumôs koti zelschotees un sadahrdsinoschot dsihwi. Sewischki pehdejâ eemesla dehl ari Sibirijas domneeki aisstahw brihwostu. Tirdsneezibas un finantschu ministri garakàs runàs aprahda, ka porto franko jaatzek. Apspreeschot preekschlikumu pa panteem, dome to pirmajâ lasijumâ peenem.

Tad nolasa diwus peeprasijumus eekschleetu ministrim par daschu noteikumu atzelschanu, kuri atteezàs uf Schihdu teesibu dsihwot tikai noteiktâ rajonâ. Weenu preekschlikumu parakstijuschi 32 labàs frakzijas lozekli, — otru 44 semneeki. Peeprasijumu usstahda par steidsamu.

Ceteizam

smehketaju kungeem papirosus

„Famos" 10 gab. 6 kap. / 25 „ 15 „

no fabr. **Ottoman Sw. Peterburgâ.**

Wairumâ pahrdod Sch. Engelsona magasinâ, Jelgawâ, Pils eelâ 7.

Paskaidrojums.

Uf daschem peeprasijumeem is lasitaju widus ar scho paskaidroju, ka no 1901. gada manàs rokàs bij nodota netik ween „Latweeschu Awischu" redakzija, t. i. atbildiba par winu saturu, bet ari winu wadiba saimneezisku sinâ, kà apstellejumu un sludinojumu peenemschana, awischu issuhtischana u. t. t. No eenehmumeem man tad ari bij jatedz wisi isdewumi un no jebkahdas atbildibas schink sinâ Latweeschu Literarisku jeb Draugu beedriba bij atsazijusès. Tapat nesanehmu ne no weenas puses nekahdu pabalstu. Tà tad schinìs 8 g dôs „Latweeschu Awises" finanzielâ sinâ stahweja pilnigi uf sawàm kahjàm. Turpretim no 1896. lihds 1900. g. ispildiju tikai redaktora peenahkumus un man gar „Latw. Awischu" saimneezisko wadibu nebij nekahdas bakas. Tanì laikâ, tapat kà ori jau agrak, „Latweeschu Awises" sanehma wairak tuhkstoschu rubku leelu naudas pabalstu no Kursemes muischneezibas.

Redaktors J. Weissmanis.

Kalendars

Latweeschu lutertizigeem behrneem uf 1909. gadu

isnahzis un wairumâ dabujams: **Jelgawâ, „Latweeschu Awischu" ekspedizijâ, Rigâ Jonck un Poliewsky grahmatu pahrdotawâ Kaufeelâ.** — Makfà 6 kap.

Debatēs Markows II. (labais) aſi uſbruhk walbibai, kura peekaujot Schihdeem gandrihſ wiſur apmeſtees un iſſpeeſt Kreewus no daſchadeem amateem. Lihdſigi jau eſot bijis Polijā, kur Schihdi ſawās rokās ſagrahbuſchi wiſas ruhneezibas un amatneezibas noſares. Runatajs wairak reiſes leeto wahrdus „waldibas noſeedſigā rihziba"; preekſchſehdetajs winu par to brihdina. Tahlak Markows ſaka: Ja dome aiſ kautkahdeem nodomeem, kas nemaſ nefaeetās ar Kreewu tautas intereſēm, atſihs, ka peepraſijums naw ſteidſams, tad muhſu wehletaji gan finās paſchi aiſſtahwetees pret teem, kas atnem wineem pekku. Ja domē naw tik daudſ tahdu, kas wehlās nemt to wehrā, ja Kreewu tauta, kura ſagaida, ka winas iſwehletee aiſſtahwēs winas likumigās, ſwehtās intereſes, kuras aiſſtahweja agrako gadu gubree Monarchi . . . (Stiprs trokſnis nomahz runataja wahrdus. Balſis: „Bet tagadejee?") Preekſchſehdetajs: Walſts domes lozekli Markow, ſauzu Juhs pee kahrtibas; domajat uſmanigaki par to, ko Juhs runajat. — Markows II.: Es eſmu koti uſmanigs, — es ſaku: gubree Monarchi . . . — Preekſchſehdetajs: „Es Juhs laipni luhdſu, — Juhs ſahkat eet bihſtamu zeku. (Stiprs trokſnis. Balſis: „Winſch jau ir noſtahjees uſ ſcha zeka." — Balſis pa labi: „Winu pahrtrauz runā"). Markows II.: Kreewu tautas intreſes weenmehr ir tikuſchas apſargatas no Kreewu Monarcheem, un mehs eſam pahrleezinati, ka tās ari turpmak zaur uſtizigo domi no Kreewu Zareem tiks apſargatas. Mehs eeſneedſam ſcho peepraſijumu, lai greeſtu augſtakas waldibas wehribu uſ muhſu wehletaju nelaimigo ſtahwokli; zeram, ka tas ſaſneegs Trona pakahpes un ka uſ to tiks greeſta wehriba neatkarigi no tam, kā to iſſpreedis dome; zerom, ka Monarchs iſſchkirs ſcho leetu Kreewu tautai par labu. (Applauſi pa labi).

Balſojot, domes wairums peepraſijumu neatſihſt par ſteidſamu.

28. nowembrī Makarows II. ſaka, ka pagahjuſchā ſehdē kreiſee domneeki winu pahrtraukuſchi pehz wahrdeem: „Agrako gadu gubree Monarchi". Winſch ſcho domneeku uſtraukumu iſſkaidrojot tā, ka wini negribejuſchi atkaut runat par Deewa meerā aiſgahjuſcho Maſkawas Zaru un Wiſas Kreewijas Keiſaru gudro darbibu. Tahlak winſch eſot gribejis nodot peenahzigo godu tagadejā Kunga un Keiſara waldiſchanai, kurſch ar ſtipru iſturibu, kuru war tikai uſſlawet, lihdſ ſchai deenai ir aiſſtahwejis Schihdu dſihwes weetu norobeſchojumus, zaur ko Kreewu tautu war glahbt no Schihdu breeſmām. Winſch eſot gribejis runat par tagadejā Monarcha gudro ſtingribu, kuru gribejis noſtahdit pretim Poku karaku glehwumam, kuri nomadijuſchi poſtā ſawu walſti taiſni aiſ ta eemeſla, ka tee to atdewuſchi ſweſchas tautas iſmantoſchanai. „No paſkaidrojuma warat redſet, ka es neeſmu noſtahjees uſ bihſtama zeka un ka uſ mani newar ſihmetees iſteiktee wahrdi."

9. nowembra likumā nahk uſ nobalſoſchanu pirmais pants, ka tanīs ſahdſchās, kur pehdejōs 24 gadōs ſeme naw pahrdalita, turpmak daliſchana wairs naw peekaujama, bet atſewiſchkee ſemes gabali kluhſt par priwatihpaſchumu un paleek winu tagadejeem ihpaſchneekeem. Schis pants teek peenemts ar 185 pret 179 balſim, ſeſcheem no balſoſchanas atturotees.

Tad nobalſo, turpmak katram walſts domneekam, kurſch beſ ſwariga eemeſla neatnahk uſ domes ſehdēm, uſlikt 25 rubļi leelu ſodu par katru nokaweto ſehdi.

28. now. wakara ſehdē apſpreeſch budſcheta komiſijas preekſchlikumu, atkaut finantſchu miniſtrijai, aiſnemtees 300 miljonu rubļu preekſch 1904. gada 5% aiſnehmuma dſehſchanas un 150 miljonus, ar ko dſehſt nahkoſchā 1909. gada ahrkahrtejus iſdewumus — tā ka pawiſam buhtu jaaiſnemās 450 miljoni rubļu.

Debatēs ſozialdemokrati paſino, ka wini tagadejai waldibai nekahda kredita neatkauj. Kadeti praſa, lai waldiba pirms ſkaidri noſaka, kā wina domā iſleetot aiſnemamos 150 miljonus. Darba grupa eeteiz ſamaſinat daſchus tautai nenoderigus iſdewumus. Finantſchu miniſtris runaja diwas reiſes, paſkaidrodams aiſnehmuma wajadſibu.

Nobalſojot, dome atkauj waldibai iſdarit 450 miljonu r. leelo aiſnehmumu.

No ahrſemēm.

Kreewijas-Italijas lihgums.

Uſ Londonu telegrafē no Romas: Uſ kehnina Wiktora Emanuela wehleſchanos, Kreewijas un Italijas weenoſchanās ſtarptautiſkā politikā iſteikta ſewiſchkā Kreewijas-Italijas lihgumā Balkanu leetās. Schink lihgumā ir 9 paragrafi. Lihgums garantē Turzijas, Serbijas, Melnkalnes, Bulgarijas un Greekijas teriotorialo neaiſſkaramibu. Beſ tam lihgumā ir ſewiſchki noſazijumi par Italijas intereſchu nobroſchinaſchanu Adriatijas peekraſtē Balkanu puſſalā.

„Birſch. Wed."

Leelwalſtju konferenzes leetā.

Jau ſen daudſinatā leelwalſtju konferenze Balkanu jautajumā newareja ſanahkt wiswairak tadehk, ka Auſtro-Ungarija nepeekrita konferenzes programai, kahdu uſſtahdija konferenzes jautajuma eekuſtinataja, Kreewija, un kurā bij minets, ka konferenzē buhtu apſpreeſchams ari jautajums par Boſnijas un Herzegowinas peeweenoſchanu Auſtro-Ungarijai. Tagad nu Wihnes laikraſti ſino, ka Auſtrijas waldiba peekritiſchot pehdejai eeſneegtai programai, kur peeweenoſchanas jautajums gan peeminets, bet konferenzes diſkuſijās peeweenoſchanu nebrihkſt atſiht par atzelamu.

No Wahzijas. Beſdarba ſtrahdneeku ſkaits Berlines galwenā dalā 17. nowembrī bijis 29,123 (27,892 wihreeſchi un 1231 ſeeweete), Scharlotenburgā (Berlines preekſchpilſehtā) 2005, Riksdorfā — 3663, Schönebergā — 937, Lichtenbergā — 972 u. t. t.; pawiſam Berlinē ar wiſām winas preekſchpilſehtām eſot 40,124 beſdarba ſtrahdneeki, to ſtarpā 1716 ſeeweetes. Lai maſinatu poſtu winu ſtarpā, tad nodomats iſdarit leelakus buhwes darbus no walſts puſes.

No Auſtro-Ungarijas. Rekruſchi dumpojās. Broniſborā ſudumpojuſchees 227 rekruſchi, kurus bijis nodomats ſuhtit uſ Herzegowinu. Schee rekruſchi bijuſchi Slahwu tautibas un mahjās peederigee winneem peekodinajuſchi, lai wini uſ Slahweem neſchauj, ja Auſtrijai iſnahktu karſch par peem. ar Serbiju, Kreewiju waj kahdu zitu Slahwu walſti. Nemeerigee rekruſchi atbrunoti un tad noſuhtiti uſ Boſnijas galwas pilſehtu Sarajewu.

— **Rihkoſchanās uſ karu.** „Berl. Tagbl." ſino, ka pagahjuſchā nedēlā Auſtro-Ungarija paſtiprinajuſe ſawus robeſchu garniſonus wairak kā par 30,000 wihreem. Dſelſzeka lihnija no Brodas lihdſ Selenikai 15 deenas no weetas bijuſe eenemta pilnigi no kara refora un preekſch priwatas leeloſchanas bijuſe ſlehgta. Apzeetinajumi augſchpus Spizas teekot ſteidſigi noſtiprinati un apgahdati ar munizijas un pahrtikas krahjumeem. Tas peerahda, ka Auſtro-Ungarija nopeetni gatawojās uſ karu. Bet Serbijai un Melnkalnei dod padomus, iſturetees meerigi.

No eekſchſemēm.

Miniſtrim praſa biketi.

Schinīs deenās juhrleetu miniſtris, admiralis Dikows brauza ar ahtrwilzeenu atſewiſchkā wagonā no Sewaſtopoles uſ Peterburgu. Winam bija lihdſ wina kundſe un adjutants ar ſawejo. Pee Kineem wagonā eerādās wirſkonduktors Striſchews un peepraſija biketes. Tahdu neweens newareja uſrahdit, ari paſcham admirakam nebija klaht gada brihwbiketes. „Tahdā gadijumā Juhſu ekſelenzei wajadſēs maſkat papildu maku!" Striſchews teiza. „Juhs gan brauzat atſewiſchkā wagonā, bet wiſeem, kas wagonā atrodās, jabuht ſawai biketei." Striſchews noſuhtija uſ Peterburgu atteezigu depeſchu, kur pehz miniſtra nonahkſchanas ſaſtahdija protokolu.

„Gol. Moſkwi."

No Peterburgas. Amneſtijai par labu laikraſtā „Now. Wr." iſſakās miniſtru preekſchneeka brahlis A. Stolipins. Tee, ko tagad teſā daudſajās „republiku dibinaſchanas" prahwās, eſot tikai rewoluzijas ſtatiſti, aitu bars, kuru ihſtee wadoni eſot waj nu aiſbehguſchi, waj jau noteeſati. Apſuhdſetee eſot tikai neleela daļa no deſmittuhkſtoſcheem tikpat leelu noſeedſneeku un peedoſchana wineem buhtu ihſti weetā, jo par ahrkahrteju uſbudinajumu laikā padariteem pahrkahpumeem jaſpreeſch lehnaks ſods.

No Iwanowo-Woſneſenſkas. Noſchahwees ſeſtdeen walſts bankas weetejās nodakas pahrwaldneeks Umnakows. (G. M.)

No Odeſas. Rewiſijas panahkumi. Rewidejot weetejo poliziju, uſeetas daſchadas nekahrtibas un iſſchkehrdejumi. Lihdſ ſchim rewiſija jau uſgahjuſe 12.000 rbl. leelu iſtruhkumu. Seſtdeen apzeetinats priſtaws Mikejews; laikam wairaki poliziſas eerehdni tiks nodoti teeſai. „G. M."

Widſeme.

Baſnizas ſinas.

Pagahjuſchā gadā Widſemē, kā „Rig. Kirchenbl." ſino, no pareiſtizibas lutertizibā pahrgahjuſchas 1147 perſonas, to ſkaitā 796 peeaugušchi un 351 nepilngadigi. No lutertizibas pareiſtizibā pahrgahjuſchi 139 (56 wihreeſchi un 83 ſeeweetes). Tā tad pareiſtizigo baſniza zaur pahreeſchanu ſaudejuſe 1008 dwehſeles. Rigā 1907. gadā bijis luteranu: Latweeſchu 155,000 Wahzeeſchu 50,000 un Igauņu 4000. Wiſā Widſemes gubernā bijis luteranu Latweeſchu 591,104, Wahzeeſchu 80,784, Igauņu 484,932 un Sweedru — 270.

No Rigas. Tſchigani, kā fabrikas ſtrahdneeki. „Rig. Aw." ſino, ka Wolerōs, Talheima fabrikā ſtrahdā jau daſchas nedēlas 3 Tſchigani, tehws ar diweem dehleem, pee malkas krauſchanas. Pee tam teesnetikween eſot uſſihtigi ſtrahdneeki, bet neeſot ari nekahdi pirmdeenas ſwinetaji, ko newar teikt par daudſ ziteem fabrikas ſtrahdneekeem.

— **Latweeſchu wehletaju ſapulze,** kā Rigas laikraſti ſino, bij zeturtdeen ſaſaukta Interimteatrī. Sapulzi, kurā peedalijās lihdſ 600 wehletaju, atklahja un wadija namu ihpaſchneeku beedribas preekſchneeks Fr. Weinbergs. Winſch aiſrahdija, ka agrak Wahzeeſchi ſolijuſchi dot Latweeſcheem pilſehtas domē 1/3 weetu, wairakus amatus pilſehtas waldē un Latweeſchu pilſehtas teatri. Tomehr pehdejā laikā Wahzu wehletaji eſot kluwuſchi atturigaki. Tadehk warot weegli notikt, ka jadodās karſtā wehleſchanu zihnā. Lai uſ to ſagatawotos, tad gandrihſ weenbalſigi eewehleja wehleſchanu komiſiju, pawiſam 41 perſonu, pa leelakai daļai daſchadu kreditbeedribu direktorus un adwokatus. Sapulzē — tā raksta „Latwija" — tika iſteiktas domas ari no pretejas puſes, tomehr beigu beigās wiſi bij pilnigi weenprahtigi, atſihdami, ka reiſ tatſchu Latweeſcheem teeſcham jaſahk wiſpahrejās leetās rihkotees kopeji un newis, ſaſkaldot ſawus ſpehkus, tihſchi ſewi padarit wahjus un palihdſet pretineekeem tikt pee uſwaras. Ar preeku atſihmejama ſchahda parahdiba, kas muhſu kulturas dſihwē ir no tik leela ſwara, ka ta war winā eewest pawiſam jaunu wirſeenu un ſpirgtu dſihwibu. Noveetni jawehlās, lai ſchi weenprahtiba paſtahwetu weemehr uſ preekſchu. — Ari Wahzu wehletajeem tank pat laikā I. Gildes ſahlē bijuſe no aptuvenam 500 wehletajeem apmekleta ſapulze, kura ari eezehluſe wehleſchanu komiſiju.

No Rigas. Kara teſa treſchdeen pabeidſa iſteeſat apſuhdſibu pret Baltijas ſozialdemokratu konferenzes 15 lozekleem, kurus apzeetinaja pagahjuſchā gada 5. nowembrī Dünaburgas eelā Nr. 43, Wladiſlawa Kuleſcho dſihwoklī. Noteeſati pee ſpaidu darbeem: Elejas pag. Jehkabs Janſons uſ 6 gadeem, ſkolotajs Adolfs Seebinſch uſ 2 gadeem 8 mehneſcheem, krahſotajs Zivrians Bjeleks, apteekneeka palihgs Alfreds Rubens, krahſotajs Indrikis Druks, telegrafiſts Jehkabs Kalninſch, ſchurnalists Jahnis Brakmans, Juris Meſchs, ſtrahdneeki Schanis Oſols, Martinſch Tſchube, Auguſts Jaunſems un Peteris Saulits — uſ 4 gadeem; Peteris Mikelſons, Kuleſcho un wina ſeewa Marija noteeſati — uſ nometinaſchanu Sibirijā.

— **Kara teſa** iſteeſaja 27. nowembrī apſuhdſibas: 1) Pret Leepajas ſozialdemokratiſkās ſtrahdneeku partijas lozekleem, kuru mehrkis eſot bijis ſazelt atklahtu dumpi un eewest republiku. Noteeſaja pee ſpaidu darbeem Kriſchu Dunduru uſ 4 un Ernestu Zihruli uſ 2 gadeem; bet 16 gadus wezo Fcizi Nowadneeku uſ nometinaſchanu Sibirijā, atnemot wiſeem teeſibas un preekſchrozibas. — 2) 19. g. wezā Anna Grundman bija apſuhdſeta par peederibu pee Leepajas rewoluzionarās komitejas. Apſuhdſeto noteeſaja uſ nometinaſchanu Sibirijā, atnemot wiſas teeſibas un preekſchrozibas.

— **Ekſplozija lihku pagrabā.** Peektdeen ap pusnakti pilſehtas ſlimnizas pagrabā, kur ſtahv eeſahrkotee lihki, bija pahrplihſuſe gahſes truhba. Kad feldſchers un wina kalpone ar degoſchu ſwezi eegahja pagrabā, tur notika ekſplozija. Feldſchera kalpone Emma Lutas, 23 gadus weza, dabuja tik ſtipras deguma bruhzes, ka wina turpat nomira. Feldſchers Otto Saneks ari dabuja ſtipras deguma bruhzes un winam laikam buhs janonem rokas lihdſ lozitawām. Pagrabā atradās eeſahrkoti trihs lihki, kurus otru deenu wajadſeja apglabat. Weens wihreeſcha un weens ſeeweetes lihkis ſtihri apdeguſchi. Sadega ari kahds tukſchs ſahrks.

— **Jaunu Wahzu deenas awiſi, „Rigaſche Abendzeitung,"** kā „D. Z" ſino, atkauts iſdot drukatawas ihpaſchneekam baronam A. Grothuſam. Par redaktoru apſtiprinats Th. f. Berents.

— **Arweds Bergs,** par kura nodomato eeraſchanos Rigā ſinoja awiſes, eſot — kā „Dſ. Wehſt." ſino, wakar tur atbrauzis.

— **Latweeſchu pilſehtas teatra leetā.** No pilſehtas waldes eezeltā komiſija preekſch projekta ſaſtahdiſchanas Latweeſchu pilſehtas teatra nama leetā ſawā pehdejā ſehdē nolehmuſe, iſrakſtit godalgas labakam nama idejas projektam (proti: kā nams jabuhwē, waj amfiteatriſki, waj wezajā eeraſtā weidā). Pirmā godalga 500 r., otra 300 r. un treſchā 200 r. Projekti eeſneedſami 2 mehneſchu laikā. — Par paſcheem buhwes projekteem tad wehlak tiks iſſludinata ſewiſchka konkurenze.

„R. Aw."

— **Kara teſa** iſteeſaja 28. nowembrī diwas politiſkas prahwas. Pirmā no tām bija pret 8 Latwijas ſozialdemokratijas Rigas organiſazijas VII. pilſehtas rajona konferenzes lozekleem. Wiſus apſuhdſetos atſina par wainigeem un noteeſaja: pee ſpaidu darbeem: Peteri Praju un Oſkaru Medni uſ 4 gadeem un Friedrichu Bergmani, Jahni Ludekſu, Johanu Lindi un Karli Kutſcheru uſ 2 gadeem 8 mehneſcheem katru, bet Emiliju Roſe un Wilhelminu Silbert — uſ nometinaſchanu Sibirijā. — Otrā apſuhdſiba bija pret Elwiru Peterſon un Olgu Ruſman, par peederibu pee noſeedſigas organiſazijas un proklamazijas iſplatiſchanu. Winas apzeetinaja ſcha gada ſohkumā Rigas galwenā paſta kantorī, kad winas patlaban gribeja nodot tahlakſuhtiſchanai paku ar proklamazijām un nelegalu literaturu. Abas apſuhdſetās noteeſaja uſ nometinaſchanu Sibirijā.

Kurſeme.

No Leepajas. Atkal beedriba ſlehgta. Beſ weetejās Latweeſchu Palihdſibas Beedribas ſlehgta ari tureenes Iſglihtibas Beedriba, kā Leepajas laikraſti ſino. Slehgſchanas eemeſls tas, ka beedribas eſot darbojuſchās pret ſaweem ſtatuteem.

— **Jaunzelamās baſnizas leetā.** No eekſchleetu miniſtriſtrijas atkauts Kurſemes gubernā dahwanas laſit preekſch jaunzelamās baſnizas Jun-Leepajas luteranu draudſē, kā draudſes komiteja ſino. Ar pirmdeenu 1. dez. ſahkſees dahwanu laſiſchana; dahwinataji teek luhgti pahrpratumu nowehrſchanas dēļ greeſt wehribu uſ to, waj iſdodamai kwihſchu grahmatinai ir baſnizas ſtempele un mahzitaja Goldberga paraſts.

— **„Leepajas Atbalſs,"** kurſch lihdſ ſchim iſnahza trihs reiſ nedēlā, ar 2. dezembri, kā „Dſ. W." ſino, ſahkſchot iſnahkt ik deenas.

— **Latweeſchu Sawſtarpigā Apdroſchinaſchanas Beedriba** nupat atwehruſi Nodaku pee Latweeſchu Lauksaimneeku Ekonomiſkās Beedribas Leepajas filiales, Aleksandra ceļā № 11. Tā nu Latweeſchu Sawſtarpigā Apdroſchinaſchanas Beedriba

Ko lai pehdigi ſmehkē?
Tikai „Riga", 10 gab. 6 k. 25 gab. 15 k.
A. S. Maikapara fabrikas, Rigā.

pahrklahjuse wisu Kursemi ar weselu tihklu nodaku un agenturu. Nodakas ir eerikhotas: Leepojâ, Aisputê, Leel Eserê, Kuldigâ, Saldû, Kandawâ, Tukumâ, Talsôs, Wentspilê, Bauskâ, Jehkabschtatê un Subatê. Zentrale atrodâs Jelgawâ, Katoku eelâ № 44 Jelgawas Laukſaimneezibas Beedribas jaunbuhwetâ namâ. (T.)

No Palangas. Par jau sinoto gimenes dramu „Latwija" wehl raksta: Progimnasijas inspektoru Bobrowu gribeja drihsumâ pahrzelt uz Eesch-Kreewiju par gimnasijas direktoru. Winsch apprezejâs tikko scha gada augusta beigâs. Jaunlaulatee allasch strihdejâs. B. galwenâ kahrtâ apwainoja sawu laulatu draudseni par neustizibu. Pee ismekleschanas B. isteiza, ka wini abi 19. now. atkal strihdejuschees un seewa saniknota lehkuse pa logu ahrâ, lai gan winsch puhjejees winu saturet. Turpretim B. kdse apgalwo, ka wihrs esot apdraudejis winas dsihwibu ar brauninu rokâs un wina leelâs isbailês eestrenjuse otrâ istabâ, bet tâ ka wihrs winai ari tur sekojis, tad ta islehkuse pa logu.

No Wentspils. Tschetri swejneeki noslihkuschi. Pagahjuschâs swehtdeenas wakarâ 4 Leepneekzeema swejneeki dewuschees juhrâ uz rengu sweju, kur winus pahrsteiguse wehtra. Otrâ rihtâ laiwa ar tihkleem ismesta malâ un drihsi isskalots ari weens noslihkuscha swejneeka lihkis. Wisi 4 noslihkuschee swejneeki, kâ „N. Ztg." sino, bijuschi prezejuschees.

No Ruzawas draudses. Saimneezisku apstahklu pahrweidoschanâs. Ruzawas draudsê senak bija 200 semneeku mahjas kuru seme pa leelakai daļai sastahweja no strejgabaleem. Wehlak nahza klaht kahdu 500 namelneeku un salbatu semes gabali, kohdôs pahrwehrta ari leelakos strejgabalus. Ma'akee gabali beeschi ween nemas nepeetika weenas gimenes ustureschanai un tapehz winu ihpaschneeki tos nereti nemas neapstrahdaja. — Tad sadalija krona Meirischka muischu starp 45 semneekeem, kuri tad eekahrtojâs itin brangi. Pehz tam sekoja krona semneeku mahju strejgabalu un leelako namelneeku semes gabalu ismaina pret labakeem krona semes gabaleem un krona semes peedalischana pee pahrak masâm namelneeku saimneezibâm. Schohdai semes nokahrtoschanai wajadseja isleetot 3 meschsargu cezirkšu semi. Tahlak apmehram 300 jaunas saimneezibas dibinatas zaur 13 werstes garâ un 4 lihds 5 werstes platâ krona mescha sadalischanu pee Papes un Mehkes esereem, kursch schinî rudenî tika pahrdots nozirschanai. — Darba spehka truhkums Ruzawas krona muischas nomneeku Egliti pamudinajis schinî gadâ pahreet no graudu saimneezibas uz plaw- un lopkopibu. Ar to winsch jau pirmâ ismehginajumu gadâ sasneedsis tik labus panahkumus, ka ar nahkoscho gadu graudu saimneezibu pawisam atmetischot un wisus laukus domajot apseht tikai ar ahbolinu, kâ „L. Z." sino.

No Leel-Eseres. Balles dehl. Borowkas sahdschâ Schihdu gimenes Behrmana behrnu kopeja, Jelgawas pilsone Aleksandra D., luhdsa, lai winai lauj aiseet uz kaimineem uz balli. Kad winu nelaida, wina mehginaja aiz atreebibas 8 mehneschi wezo Behrmana dehlinu ar karbolskahbi nogirtet. Par laimi wehl laikâ isdewâs nowehrst swehrischâ nodoma iswešchanu. Wainigo nodewa teesai, kâ „N. Aw." sino.

No Subates un apkahrtnes. Isglihtibas beedribas. Daschi weetejee un apkahrtejee skolotaji, eewehrojot to, ka te nebij ihpaschas beedribas, kas weizinatu jaunâs paaudses zenschanos pehz isglihtibas, nodibinaja priwatu isglihtibas pulzinu. Weetejâ beedriba „Grauds" ir arodneezisku lâ semkopibas beedriba un „Subates Weesigâ Beedriba" apmeerinojâs tikai ar doscheem isrihkojumeem gadâ, sapulzes ar preekschlasijumeem ta nenotur. „Isglihtibas pulzinsch" nu par mehrki spraudees isglihtibas weizinaschanu. Ikkatru mehnesi tas notur sapulzes ar preekschlasijumeem par literaturu, finibâm un mahksliu; no beebru eemaksâm tas krahj kapitalu preeksch derigu grahmatu eegahdaschanas un ziteem mehrkeem. Telpas sapulzêm „Subates Weesigâ Beedriba" atmehlejuse par brihwu. Preekschlasijumi, labi isstrahdati, ir peewilzigi un pamahzoschi tikai, deemschehl, wehl samehrâ mas teek apmekleti. Nahkoschâ sapulze tiks notureta 7. dez. Subotê. — Pehz scha pulzina parauga Laschu draudsê nodibinotees weetejo inteligento spehku wadibâ ari tamlihdsigs isglihtibas pulzinsch, pulzinat ap sewi jauno, pehz isglihtibas slahpstoscho paaudsi. — Kaldabrunas draudsê atkal no doscheem sahtibas draugeem porakstiti un eesneegti apstiprinaschanai atturibas beedribas „Blahsmas" statuti. Schuhpiba te jau no seneem laikeem leelâ mehrâ isplatijusês, tadehl buhs deriga tahda beedriba, kas, isrihkojumus un sapulzes ar pamahzoscheem preekschlasijumeem sarihkodama, masinâs tik koti isplatito un kaitigo dserschanas sehrgu. Ari atturigakajai eedsihwotaju daļai beedriba buhs noderiga kâ isglihtibas weizinataja. Schimbrihscham daschi schejeeneeschi ir beebri Rigas atturibas beedribâ „Auseklis." P.

— **Meschi** ari schoseem Subates apkahrtnê tiks leeliski iszirsti. Weetâm jau zirschana eesahkusês. Tâ ihpaschi koti stipri schoseem tiks iszirsti Rubinu muischai peederigee Anzenes meschi. Zirschana tur jau eesahkâs diwi gadi atpakal un tagad beigsees, kad wisi derigee koki lihds 12 zollu resnumâ buhs islasiti. Daschi kwartali tiks gluschi notihriti. Bolki teek weesti uz Daugawas peetekas Eglones upes krastu. Malkas zenas ikkatru gadu zelâs. Egles malka tagad maksâ 6—10 un behrsa 10—14 rbl. kubikass. Bolki buhweschanai un behkeem ir mas pabujami un maksâ dahrgi. P.

No Bauskas aprinka seemeekreetrumeem. Semkopibas sinas. Lini schogad paauga wohji, kurai klismai wehl peeweenojâs ta, ka trohsta uhdens to raudseschanai. Gaidot uz uhdens eeraschanos dobês un dihkôs, nowehlinajâs linu pluhkschana, raudseschana un balinaschana tahdâ mehrâ, ka daudz saimneezibâs tos uz lauka sneegs pahrsteidsa. Zeribas uz linu eewahkschanu, kautschu ari wairak waj masak no nokrischneem un salas maitotâ weidâ, arween wehl neeepildâs. Linu, kas pallaidâ un statinôs atrodâs wehl Bauskas aprinka seemeekreetrumu dakâ ihsti daudz — wismaz peektâ daka no scha gada raschas. Kur togad linu zenas pazehluschâs, semkopjeem schis saudejums sahpigi sajuhtams, jo wairak tambehl, ka ari ziti lauka augi tika wideji padewuschees un nedos nekahdus eenehmumus wajadsigo maksaschanu nolihdsinaschanai. P.

No Aleksandreem (Zlukstes aprinkî). **6 gowis nosahlotas.** Muischas nomneeks Sch. sinoja polizijai, ka winam daschadâ laikâ nogiftetas 6 slauzamas gowis, 300 rublu wehrtibâ. Par wainigo Sch. usdewa sawu moderneeku P., kursch winam par weetas usteitschanu solijees atreebtees.

No Jelgawas.

Deewkalposchana Jelgawas pilsehtas draudses Nikolaja basnizâ: Swehtdeen, 7. dezembrî, pulkst. 1/2 10 no rihta, mahz. Reinhards. Behrnu deewkalposchana plkst. 1 pusdeenâ cand. Irbe. Pehzpusdeenas deewkalposchana pulkst. 5 wakarâ cand. Irbe. Usſaukti: Augusts Breedis ar Heleni Mariju Aleksandru Goldberg; Janis Dobels ar Dori Herman; Jakobs Muhrneeks ar Madleenu Bikus; Johans Simonows ar Trihni Stabulneek; Fritzis Dawids Augusts Plalsche ar Mariju Markowsky jeb Markausk; Alberts Glasnaus ar Emiliju Behrsin.

Miruschi: Minna Sass 45 g. w.; Karlis Kulderauskis 10 m. w.; Janis Bihmans 87 g. w.; Katrihna Sablowski 46 g. w.; Lina Gessman 25 g. w.; Amalija Bihman 22 g. w.; Katrihne Pahn 28 g. w.; Lida Freudenfeld 9 m. w.

Deewkalposchana Sw. Annas basnizâ: Swehtdeen, 2. atwentê. 7. dezembrî, plkst. 10 no rihta, spred. mahz. Fr. Bernewitzs. Kalnzeema basnizâ 2. atwentê, 7. dezembrî, pulkst. 10 no rihta spred. mahz. P. Heintzs. Usſaukti: Janis Dobelis ar Dori Hermann; Schanis Wipmanis ar Katrini Tomaschewsky; Alberts Glasnaus ar Emiliju Behrsin; Karlis Richters ar Mihli Tschanka; Eduards Lerchis ar Minnu Mariju Elisabete Butte; Friedrichs Wilhelms Schweders ar Lawihsi Poritz: Johans Dawids Boitmanis ar Liseti Grünberg. Miruschi: Lisete Preede 5 d. w.; Jehkabs Klawa 61 g. w.; Jahnis Seilerts 55 g. w.

Latweeschu Skolu un Isglihtibas Beedriba sarihko treschdeen 3. dezembrî Laukſaimneeku Beedribas sahlê, Katoku eelâ Nr. 14, preekschlasijumu wakaru. Lasis advokats P. Juraschewskis par personas brihwibu un Dr. P. Strautsels par behrnu noruhdischanu. Jawehlâs, kaut publika neeerastos par wehlu, lai preekschlasijumus waretu noteiktâ laikâ, taisni pulkst. 1/29 sahkt.

Teatra israhde „Kruschokâ", kur Jelgawas Latweeschu Amatneezibas beedribas teatra personals usweda J. Karpowa staru lugu „Eenaidneeki", wispahrigi nemot, isdewâs deesgan labi. Weela lugai nemta is Kreewu kapitalistu dsihwes, kas sawus strahdneekus usluhko tikai par darba rihkeem, lai spehtu paschi sew farausi bagatibu, bet kam strahdneeku dsihwiba un weseliba neka naw wehrta. Ja kahds mehgina ussstahtees un runat naboga kalnraktuwju strahdneeku labâ, tad wezais kalnraktuwju ihpaschneeks to ussskata par sawu eenaidneeku, lai tas ari buhtu wina pascha meesigs dehls waj meitas meitu. Bet kad raktuwju strahdneeki leelâ barâ tuwojâs kungu namam, tad lepnee muischneeki, wehl nemas nesinadami strahdneeku schurp nahkschanas eemesslu, irihz un dreb nahwes isbailês, un zelôs mesdamees, luhds no Deewa glahbschanu. Un galâ israhdâs, ka strahdneeki nahk laimes wehlet ihpaschneekam, tadehl ka usgahjuschi sen meklêtos jaunos akmeņu ogļu slahņus un preekschstrahdneeks ar behrna padewibu pasneedz uz paplahtes pirmo jauno akmeņu ogli sawam bahrgajam kungam. Aiz preeka tas mirst ar sirds treeku. Kalnraktuwju ihpaschneeku tehloja Rigas weesis Holzmana kgs ar labu weikšmi. Ar atsinibu jamin Lidija Pawlowna, kas prata israhdit ihstu usdsihwotaju Kreewu pasaules dahmu. Weras loma schoreis nebij nekahda pateiziga, winas tehlotaja zitur soehj dot wairak. Kâ kasaku wirsneeks Reslera kgs mums schoreis tik labi nepatika, kâ zitâs lomâs, kur winam wairak eespehja isleetot sawas komika dahwanas. Ari Borisa loma nebij deesgan pateiziga, Bergeraškgs to tehloja ar pasihstamu rutinu. Pahrejee akteeri ari nebij puhles taupijuschi un beidsamee zehleeni norisinajâs dsihwaki, pirmais bij tahds pastihws, un weetâm bij par daudz stipri dsirdams sufleers. Apmekletaju bij tâ pamaz, kas gan warbuht isskaidrojams ar daudzajeem israhdijumeem, jo parasti bij arween „Kruschokâ" sahle ispahrdota, kad Latw. Amatn. beedr. personals tur sarihkoja teatri. A.

Jelgawas apgabalteesa nosodija 9. now. sch. g. schahbas personas par sekoschem pahrkahpumeem: 1) Schihdu Mowschu Stolperi, 65 g. w., par to, ka tas bes wajadsigâs atkaujas usturejees Jelgawâ is Kaunas gub. un tirgojees. Nospreeda St. israidit no gubernas robeschâm un konfiszet ta prezi. 2) Bornsmindes pag. lozekli Jani Tschahgusu, 21 g. w., par to, ka tas sanehmis kâ maschinists naudu par kulschanu no wairakeem saimneekeem, to notehrejis un tad usrahdijis wiltotas parahdu sihmes. To sodija ar zeetumu uz 2 mehneschem. 3) Grentschu pagastwezako Ernestu Stahlu 53 g. w., par to, ka tas, suhtidams pa etapu arestantu Rutschinu, nebij peelizis tam wajadsigo skaitu sargu, tâ ka R. wedot aisbehdsis. Nospreeda Stahlam issazit stingru rahjeenu. 4) Osolmuischas pag. wezakâ palihgu Pehteri Weitu, 43 g. w., par pagasta naudas istehreschanu sawâm wajadsibâm, pee kam tas, kad bijis peekerts pee schi noseeguma, naudu gan atlihdsinajis. To nosodija ar 10 rub. soda naudas jeb nemaksaschanas gadijumâ ar 3 deenâm aresta un bes tam wehl ar zeetumu uz 4 mehneschem.

„Silâ Krusta" aprindâm naw par godu kahda anonima, deesgan sliktâ Wahzu walodâ sarakstita wehstule, kura mums schinks deenâs peesuhtita. Ta satura wiswairs tikai prastus kengajumus par muhsu draudschu mahzitajeem. Ka schi „smarschigâ" wehstulite teescham nahkusi is „Silâ Krusta" aprindâm, spreeschams no tam, ka peeliktas klaht daschas drukatas lapiņas, kuras no „Silâ Krusta" isdotas. Dihwaini zihņas lihdseki!

Apzeetinati tikuschi sestdeen 30. nowembrî ap pulksten 11 wakarâ, Swehtes eelâ J. namâ, kahdas eemihtneezes S. D dsihwokli, seschi jauni zilweki — wihreeschi un seeweetes — kas tur bija nahkuschi uz neatkautu sapulzi. Tee tika aisgahdati uz poliziju, kur par notikumu usnemts protokols. —e—

Leela sahdsiba. Swehtdeen pehz pusdeenas Jwana S. dsihwokli Lilienfelda eelâ № 9 ar pakaltaisitas atslehgas palihdsibu eemanijees kahds saglis un peesawinajees wehrtspapihrus un wekseļus apm. 8 tuhkst. rbl. wehrtibâ, kâ ari 60 r. naudas. Tatschu jau pehz daschâm stundâm polizija sagli apzeetinajusi jahemalas twaikonu peestahtnê. Tas israhdijees par kahdu labi pasihstamu garnadsi, Launadsinu wahrdâ.

Wisjaunakâs sinas.

Wihnê, 14. (1.) dezembrî. „Kor. bir." sino is Konstantinopoles, ka Austrijas wehstneeks Palawitschins wakar apmeklejis leelwesiru un ahrleetu ministri. Eesahkuschâs sarunas ar Turku waldibu par Bosnijas un Herzogewinas peeweenoschanu. Wakarejâ Turku ministru padomes sehdê nolemts, spert wisstingrakos sokus, lai muitas eestahdes nenemtu balibu pee Austrijas pretschu boikota.

Kolonâ (Seemel-Amerikâ), 13. dez. (30. now.) 40 mužam dinamita eksplodejot, dabujuschi galu wairak nekâ 100 zilweku.

Aisrahdijums.

Schim numuram eet lihds kâ peelikums sludinajums no **Kreewu-Amerikas Gumijas Manufakturas Sabeedribas Sw. Peterburgâ.**

Isdew. un redaktors: Latw. Dr. Beedr. tagadejais presidents **Th. Doebner.**

Redaktors: **J. Weissmanis.**

Drukats pee J. F. Steffenhagena un behla Jelgawâ.

Pahrdodams
leetots **4 sirgu spehka twaika kuhleis** pee Dahwe meschafarga zaur Leel-Sezawu.

Kamanas,
weenas jaunas, otras maz leetotas, kâ ari jaunas schiras pahrdod Jelg. Skrihween eelâ 24.

Mag.
J. Hertela
apteek. preeschu pahrdotawa
Jelgawâ, Pasta eelâ № 13,
peedahwâ wisadas
kimikalijas,
eeksch- un ahrsemju patentetas **sahles** un **mineraluhdenus, gumijas preekschmetus** u. t. t.
Parfimerijas un seepes.

!! **Wislabakâ dahwana uz seemas-swehtkeem** !!
25 rub. weetâ tikai **6 rub.** Wihr. kab. pulkst. is ihna Frantschu selta „Dubleor" segti ar 3 masiw. wahk., ne zaur ko neisschkirâs no ihst. 56. prowes selta pulkst. par 100 r. g., wislab. konstrukz. ar pasihstamo, koti isplatito, daudz godalgâm apbalwoto marku „Prima Watch", uswilkti un uz minuti pareizi nostelleti, ar rakstitu galwojumu uz 6 gad. (uswelk. bes atsl.) „Remontoir". Issuhtam uz pehzmaksu (налож. плат.) bez eemaksas par tikai 6 r., 2 g. par 11 r. 40 k. — Tahdi pat dahmu pulkst. 7 r. Wihr. pulkst. nesegti, melna kodin. tehrauda ar metala ziparblati ne beesaki par sudr. rubli, maksâ 3 r. 90 k., 2 gab. 7 r. 50 k. Bez maksas teek peel. klaht: 1) panzerkehde is tahda pat selta, 2) brelokbinokls ar skaisteem skateem un kompasu, 3) seemischka maks preeksch pulkst. usglab. Adrese: T-во „Консеквентъ", Новолинки 16, Варшава Г. А. P. S. Par pasta isdewumeem teek peerehkinats par 1—4 pulkst. 50 k., uz Sibiriju 75 k. Issuhta uz pehzmaksu (нал. плат.) un bez eemaksas. Uz Sibiriju bez eemaksas neteek issuhtiti. Pastellejumi ar skaisteem Kreewu waj Wahzu walodâ.

Jsrenteju
Grentschu Runtschu mahjas 200 puhrw. leelas weenam, waj 3 dakâs. Tuw. sinas Jelg. Nikolaja eelâ № 7, sehtâ, pee Meschin.

Smehde
isrentejama uz gadu Seerumuischâ. — Japeeteizâs pee muischas waldes.

Kreetnis **prezejees**
lopkopejs
wajadsigs Seerumuischâ. Peenem tikai ziliweku ar labâm leezibâm.

Labi paskolots sehns
war eestahtees par mahzekli **H. Allunana** drukatawâ Jelgawâ, Leelajâ eelâ № 21.

Jelgawâ, Kruschoka sahlê
swehtdeen 7. dezembrî 1908. gadâ, pulksten 8 wakarâ.
Malwines Wiegner-Grünberg
Latweeschu
komposiziju konzerts.
Pawadis **A. Nuss kgs.**
Weetu zenas (eeskait. labd. nod.): **160** kap., **100** kap., **75** kap.
Balkonâ **30** kap.
Biletes eepreekſch dabonamas **G. Landsberga** kga weikalâ.

Dschuhkstes-Peenawas krahj-aisdewu kase
pahrdod pret masu eemaksu
gruntsgabalu,
atrodoschos **Wez-Ruzê,** pee tirgus. **Walde.**

Mahksligas pukes,
kapu kronus par wisadâm zenâm peedahwâ puku pahrdotawâ
F. Schütz,
№ 25. **Katoku eelâ** № 25.
blakam M. Burga zepuru weikalam.

Swaigu un schahwetu
galu,
kâ ari wisadas sortes
desas
par **lehtâm zenâm**
peedahwâ
G. Schirmans,
Jelg. Katoku eelâ 42.

Maz leetota, labju minama
schujmaschina
tuhlit lehtipahrdodama Jelg. Malkas eelê № 3, 1 trepi, pee Boltrum.

Dsili sajustu pateizibu

issaku wairaku schis awises abonentu wahrdà

redaktoram J. Weissmana kungam

par zehlo apnemschanos, no jauna gada ar atjaunoteem spehkeem turpinat „Latweeschu Awises“ isdoschanu sem nosaukuma

„Jaunàs Latweeschu Awises“,

un wehledami, lai rastos daudſ jo daudſ, kas scho zehlo nodomu weizinatu sew pascheem par swehtibu. **W. Z.**

Latweeschu Skolu un Isglihtibas Beedriba.

Treschdeen 3. dezembrî,

Jelgawas Laukſaimneeku Beedribas namâ, Katolu eelâ 44.

Preekschlasijumu wakars.

Lasîs: 1) adw. P. Juraschewskis: **Par personas brihwibu.**
2) Dr. P. Strautsels: **Par behrnu nornhdischanu.**

Preekschlasijumu sahkums taisni pulkst. 1/29 wakarâ.

Eeejas maksa beedreem un weesseem 10 kap.

Walde.

Sw. Peterburgas 1. sortes

gumijas galoschas

ir wislabakàs pasaulê. Pilniga galwoschana par katra pahra nepahrspehjamu isturibu.

Leelakà iswehle preeksch **dahmàm, kungem** un **behrneem.**

Karl Finkensteina kurpju weikalôs

Jelgawâ,	Leepajâ,
Kolonades eelâ 7, telef. 82.	Graudu eelâ 43.

Atkalpahrdewejeem wisleelakais rabats.

Atkalpahrdewejeem

peedahwà par Rigas zenàm tikai

pirmà labuma

Peterburg. galoschas

dahmàm, kungeem un behrneem.

J. Cäsarewitsch,

drehbju, audeklu un welas pahrdotawa

Jelgawâ, Leelajâ eelâ № 11.

Jelgw. Krahj- un Aisdewu Kase.

(Paschu namâ, **Palejas eelâ Nr. 2, pee tirgus platscha.**)

Telefons № 45. **Dibinata 1892. g.** Telefons № 45.

Bilanze

30. nowembri 1908. g.

Debets.	Rbl.	K.	Kredits.	Rbl.	K.
Kases rehkins:			Pamata kapitals . . .	10000	—
Skaidra nauda kasê un zitâs kredit-eestahdês	37616	22	Reserwas kapitals . .	7237	07
Wehrtspapihri . . .	9843	15	Dalibas naudas . . .	41924	18
Inwentars	2580	76	Noguldijumi uſ augleem	778001	83
Aisdew. uſ galweneek.	111510	—	Noguld. uſ augstu-augl.	30380	62
Aisdewumi uſ kihlàm:			Krahj-noguldijumi . .	12090	98
pret obligazijàm .	689116	82	Tekoschi noguldijumi .	25079	35
pret wehrtspapihr.	45180	—	Augli	41814	71
Daschadi isdewumi .	5095	50	Sihki eenchmumi . .	3	31
Augli	—	—	Diwidends	119	08
Imobiliju rehkins .	37381	82	Pahrejoschas summas .	5254	14
Nama buhwe	34080	30	Inwent. deldesch. rehkins	627	52
Diwidends	—	—	Hipoteku rehkins . . .	9299	75
			Giro à depôt	10000	—
			Pabalstu fonds	159	03
			Conto Dubio	413	—
Kopâ	972404	57	Kopâ	972404	57

Kasê atrodoschais **droschibas kapitals**

59,161 rub. 25 kap., neeerehkinot 1122 beedru garantiju.

1. Kase peenem **noguldijumus** un isdod **aisdewumus** katru deenu, isnemot swehtdeenas un walsts swehtku deenas, no pulksten **10 lihds 2 deenâ.** Bes tam kantoris atwehrts **pa zeturtdeenàm** no plkst. **6—8 wakarâ** preeksch noguldijumu peenemschanas un ismaksas.
2. Maksà par **noguldijumeem** gadâ:
a) uſ **augleem 6** %,
b) uſ **augstu augleem 5** %,
c) uſ **krahjnoguldijumeem 4** % un
d) uſ **ihslaika noguldijumeem (schiro) 3** %, rehkinot no noguldijuma deenas.
3. Nem par **aisdewumeem** gadâ:
a) **6½** % pret **kases noguldijumu grahmatinàm;**
b) **7** % pret **beedru dalibas naudas grahmatinàm;**
c) **7** % pret **mahju obligazijàm;**
d) **8** % pret **swescheem wehrtspapihreem** un
e) **8** % pret **galweneekeem.**
4. Peenem noguldijumus kà no **beedreem,** tà ari no **nebeedreem,** sahkot no 50 kap.
5. Usnem par beedreem **adeju** dsimumu personas.
6. Par aisdewumeem isspreesch **otrdeenàs** un **peektdeenàs.**
7. **Noguldijumu,** kà ari **aisdewumu** parahdu raksti swabadi no **wiseem krona nodokleem.**

Walde: Tirgotajs **A. Barinsch.**
Nama ihpaschneeks **M. Behrsinsch.**
Twaiku sudmalu ihpaschn. **Ed. Eulenbergs.**
Drukatawas ihpaschneeks **G. Landsbergs.**
Redaktors **J. Weissmans.**

Nerwu sahpes ir smadsenu slimiba.

Galwas smadsenes un mugurkaula smadsenes kopà istaisa wisas nerwu sistemas zentrali, nerwu schkeedrinas ir sikai winu blakus organi. Tas, ko sauz par nerwositati, nerwu wahjibu, neirastenisu, histerisu, naw wis slimiba nerwu schkeedrinàs, kas welkàs wiszaur kermenim, bet gan winu zentralê, galwas waj mugurkaula smadsenês. Schis nerwu sahpes war buht eedsimuschas, bet ari war buht iszehluschàs no pahrpuleschanàs, iswirtibas, ruhpem un ustraukumeem. Nerwu sistema, jeb labaki sazits, galwas smadsenes ar saweem pawedeeneem sawà nowahjinatà stabwokli teek ustrauktas no wismasakà neezina, ir tapuschas pahrmehrigi juhteligas un winàm nepeezeeschami wajaga stiprinaschanas, ko winàm tikai war sneegt noderigu baribas weelu eenemschana, bet newis tà sauktee nerwu meerinaschanas (pareisaki nerwu apreibinaschanas lihdsekli.

„Bes soffora naw domu!“

sazija slawenais filosofs Moleschots. Kas muskulu darbibai olu baltums, tas smadsenu darbibai soffors. Bes soffora naw domu ne atminas spehjas, nedſ inteligenzes, nedſ spara. Ja nepeeteekoschi peewed kermenim sagremojamo baltumu, tad suhd muskulu spehks, un ja nepeeteekoschi peewed sofforu, tad wahja garigas darbibas spehja, atmina, spariba strahdat, bet wisahtrak eestahjàs wispahrigas parahdibas

no nerwositates, neirastenisas, histerijas,

peemehram pahrleeziga juhteliba pret trokschneem, smakàm, un ziteem ahrigeem eespaideem, galwas sahpes, raustischanas, urbjoschas un plehsoschas waj duroschas sahpes gihmî, kaklà waj lozekkôs, sajuhta, it kà skudras lihstu pa meesàm, pahrmehrigi stipra sirds pukstescha na, reibona usnahkschana, nogurums, bailu juhtas, untumi un nemeers, usbudinajums, sewischki rihtôs peezelotees schnaudsejs, besmeedsiba, lidojoschu kustibu sajuhta, smeeschanàs, raudaschanas un schahwaschanàs krampji, usbudinoschi sapni, sawadas eekahroschanas waj reebuma juhtas, asins sawilnojums, pulsahderu nemeeriga sischana u. t. t. u. t. t.

Galwas smadsenês un nerwu sastahwà soffors wispahrigi atronams kà organiska sastahwdaka, kà tà sauktais mielins. Galwas smadsenês tas teek patehrets un to wajaga atjaunot, bet ja tas nenoteek, tad galwas smadsenes un wiss nerwu aparats top darba nespehjigs un wahjsch, pee katra neeka sawilnojàs, zilweks ir aismahrschigs, untumains, nemeerigs, negrib kertees pee gariga darba, ihsi sakot ir „nerwoss“.

Te uſ ilgaku laiku nepalihdſ nekahds antipirins, nedſ broms un nekahds zits nerwu apreibinaschanas lihdsekkis, bet tikai kahda noderiga baribas un atjaunoschanas lihdsekka eenemschana, un tahds ir

Dr. **Hartmana Cordialins („nerwu bariba“),**

kura galwenà un sworigakà sastahwdaka ir ta pati organiskà soffora weela mielins (**Lecithin**). Panahkumi neween ahtri redsami, bet ari wehl daudſ wairak, tee ir paleekoschi un bes jebkahdàm kaitigàm blakus parahdibàm.

Panahkumus sche plaschaki aprakstit naw eespehjams, bet ikkatram, kas par to interesejàs, mehs dodam isdewibu bes jebkahdeem naudas isdewumeem pascheem pahrleezinatees. Katram, kas mums eesuhta sawu adresi un peeteek klaht 2 pastmarkas à 7 kap. mehs peesuhtam

weenu dosi ismehginaschanai bes makfas un pasta isdewumeem!

Loti interesanta un pamahzoscha broschura par nerwu sahpèm teek sàpat bes makfas peelikta suhtijumam. Waj mehs par welti dotu ismehginat, ja nesinatu, ka lihdsekka wislabakà eeteikschana pastahw wina labumâ? Nesuhteet naudu, bet tikai sawu adresi.

Dr. med. Karl Hartmann, Sw. Peterburgâ, 84. B.

Weikala atwehrschana.

Pee Masajeem wahrteem

Jelgawâ, Schagares eelâ № 15

(uſ Schagares un Filosofu eelu stuhra)

esmu atwehris pascha, preeksch tam spezieli buhwetâ namâ

saimneezibas un pahrtikas pretschu

weikalu.

Pagodinos peedahwat par mehrenàm zenàm **labakàs prezes,** it ihpaschi **Maso wahrtu apkahrtnes publikai** un zeru uſ laipnu pretim nahkschanu jaunam ussahkumam.

Augstzeenibâ **J. Seglinsch.**

Dr. Beelajews

runajams **dsemdeschanas palihdsibàs feweeschu slimibàs** un **weneriskàs slimibàs**

otrdeenàs un peektdeenàs no plkst. **8—10** pr. pusd., **4—6** pehz pusd.

Jelgawâ, Salajà eelâ № 23.

Peenemu **ahdas, puhschla** un **weneriskus slimneekus,**

Rigâ,

Terbatas eelâ № 7,

sawà priwatklinikâ.

Runajams no 10—12 un no 4—5.

Dr. J. Kraukſts.

Peenemu **sobu** [illegible] **neekus** ikdeenas no plkst. 9½—1 un 4—6. **Spezialitate: eeleer** [illegible] **ahkfligus sobus, porzelana plombas** un **iswelk sobus gluschi bes sahpèm. Lauzeneekeem eewehrojami paseminatas zenas.**

Jelg. Leelajà eelâ № 6,

Gutman-Rathaus.

Laukſaimneeki,

isleetojeet garos seemas wakarus un lasiet **Energa** godalgoto

Semkopibas rihzibas mahzibu,

kurà atradiseet wisu wajadsigo par **saimneezibas** pareisigaku un eenesigaku eerihkoschanu.

---

10 rubliu atalgojums.

Dobeles apgabalà noklihdis nowembra mehnescha pirmajàs deenàs leels, dselteni garu spalwu

sehtas suns;

pret augschejo atalgojumu nodod. Wez-Satikôs pee Saldus, waj Patkaischôs pee Dobeles.

Dabrsa

seme,

kas atronàs pee laba zeła 1½ werstes no pilsehtas, **isdodama uſ grundzinſi uſ 40 gadeem** par 5 kap kwadratasi. Peeprasit Jelgawâ, Petera eelâ № 18.

Wehja sudmalas

(Holländer) ar 2 gang. 16 werst. no Jelg. Platones pag. teek pahrd. waj isrent. uſ wairak gad. no 23. aprika 1909. g. ihpaschn. fab. wesdehl. Sudmalas pilnigà kahrtibà, ar 15 puhrw. aram. semes, wisàm wajadsig. ehkàm un augstu dahrsu. Runajams turpat sudmalàs ihp. Maikunu saimn. A. Ansons.

Ahpschu ahdas,

behrsa plankas un **osola klutschi teek pirkti** ratu un kamanu buhwetawà Jelgawâ, **Leelaja eelâ № 12,** pee **P. Auschkapa.**

Turpat mahzeklis wajadsigs.

Sw. Peterburgas pirmàs sortes

gumijas galoschas

peedahwà

Brahli Hall,

fenak **A. Schweissing.**

tuhka, manufakturas un audekla prezes

Jelgawâ. Leelajâ eelâ № 14. **Jelgawâ.**

---

galwojums uſ 3 gad., patente № 63,343.

Dseneet bahrsdu ar bahrsdas nasi № 63 343.

Katram nepeezeeschami jaeegaudajàs par koti lehtu zenu jaunagudroto, augsta labuma, nekaitigu bahrsdas nasi, ar kuru katrs war pats sew izsiht bahrsdu un koti weegli, bes jebkahdàm breesmàm, war issargat sewi no tik beeschi dabujameem eewainojumeem pee friseereem, un pee tam eewehrojami pamasinat sawus isdewumus. — Matsà ar peesuhtischanu: **2 rub. 50 kap.,** 2 gab. **4 rub. 50 kap.,** augstaka labuma **3 rub.,** 2 gab. **5 rub. 50 kap.** — **Bes makfas** pee katra bahrsdas nasa teek peelikti 3 preekschmeti: 1) etwija, 2) pindselite, 3) nikela trauzinsch. № 62 maschinite matu un bahrsdas greeschanai usstellejama trijôs daschadôs leelumôs. Makfà **3 rub., 4 rub.** un **4 rub. 75 k.** Pastellejumus ispilda nekawejoschi uſ pehzmaksu (залож. плат.) bes eemaksas. Adrese: Б. Манделю, Варшава, Саская № 10.

Tikai lihdſ festdeen 6. dezembrim

chiromants

G. E. Jumich, kuram leeli panahkumi Sw. Peterburgâ un Sweedrijâ.

Dara brihnumus, pareisi nosazidams pehz rokas linijàm tagadni, pagahtni un nahkotni. Dod derigus padomus wisadôs dsihwes apstahkldos, kurus isleetojot katris war isbehgt launàm sekàm. — Noteiz ari zilweka raksturu pehz fotografijas.

Jelgawâ, Annas eelâ № 2, tuwu Katolu eelai.

Peenem no plkst. 10 no r. lihdſ 2 pehz p. un no 4—8 wak.; swehtdeen no 12 lihdſ 8 wak. Maksa pehz wehleschanàs, bet ne masak kà 75 kap.

Jelgawas un apkahrtnes zeen. publikai zaur scho pasinoju, ka

apteekas pretschu un krahsu weikals

Jelgawâ, Katolu eelâ № 37

(pretim jaunajam Laukſaimneezibas beedribas namam)

atkal atwehrts.

Augstzeenibâ **M. Jakobsons.**

Wolgundes pagasta walde

zaur scho usaizina personas, kas wehletos usnemtees pagasta

nespehjneeku ustureschanu

weetejà pagasta nespehjneeku patwerſmê, eerastees ſ. g. 15. dezembrî, pulksten 12 deenà Wolgundes pagasta namâ pee weetneeku pulka uſ masakſolischanu.

Wolgundê, 27. now. 1908. g.

Pagasta wez.: J. Weka.

Raksiwedis: M. Strautmans.

Wilnas

kungu, dahmu un behrnu

jakas,

sigaro-jaziwas, apakschswahrkus un **sekes,**

kà ari daschadus **peederumus masu behrnu apgehrbam**

peedahwà

R. LARDONA

aditawa un trikotaschu weikals

Jelgawâ, Leelajâ eelâ № 34.

Pastellejumus peenem isgatawot no fabrikas, kà ari no mahju dsijas.

Wilsadsis leelumos.

Mescha uhtrupe.

Behra - Wirzawas muischas walde dara sinamu, ka treschdeen, **10. dezembri** ſ. g. tiks pahrdots wairaksolischanà Plehpe un Wellin meschsarga nodalàs, balku un malkas meschs. — Uhtrupes sahkums pulksten 9 no rihta pee Plehpe meschsarga.

Jaunà isdewumà

pahrlabota un stipri papildinata:

Mahjsaimneezib.

un

Pawahru mahksla.

Sastahdijuse **Minjona.**

Pahri par **2000** rezeptèm,

sastahditas pehz daschadu tautu labakàs garschas un peemehrotas **Baltijas apstahkleem.** Ar smalki isstrahdateem krahsu bildschu peelikumeem un daudſ ilustrazijàm tekstà. Makfà glihtà sehjumà 375 kap., pa pastu peesuhtot 425 kap., uſ наз. плат. 435 kap.

Ernsts Plates, Rigâ,

pee Petera basnizas un Skahrnu eelâ 13.

Tetelmindes pagasta walde

Dobeles aprinkî, usaizina personas, kas wehletos peenemt pag.

sinnescha, skurstenslauka un **nabagu patwerſmes saimneeka amatus**

1909. g. lihdſ ar wajadsigàm apleezibàm eerastees **15. dezembri** 1908. g., pulksten 10 no rihta Tetelmindes pagasta namâ uſ masakſolischanu. Tuwaki nosazijumi eeskatami ikdeenas sahkot no 1. dezembra sch. g., kà ari solischanas deenà pagasta waldes kanzelejà.

Tetelmindê, 24. now. 1908. g.

Pag. wez.: K. Wanag.

Skrihw.: Fr. Strautmann.

№ 1128. S. w.

Печатать разрѣшается полицією.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un debla.

Te klaht 2 peelikumi.